

30.1.2015

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia č. 1128/2012, ktorú predkladá L. A., (arménska/ruská štátna príslušníčka), o údajnej diskriminácii a o uznaní jej odborných kvalifikácií

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladateľka petície je arménsko-ruského pôvodu a je vydatá za nemeckého/gréckeho občana EÚ. Tvrdí, že sa stala obeťou obštrukcií a diskriminácie zo strany nemeckých orgánov, v dôsledku čoho sa jej len s veľkými ťažkosťami podarilo získať povolenie na pobyt v Nemecku, jej rodičom, ktorí jej mali dočasne pomôcť s výchovou jej dieťaťa, nebolo udelené vízum, jej doktorský titul, ktorý získala v Lotyšsku, nie je v Nemecku uznaný a bola vystavená šikanovaniu v práci. Predkladateľka petície sa domnieva, že povolenie na pobyt jej malo byť udelené okamžite, pretože mala povolenie na pobyt v Grécku – kde bývala spolu so svojím manželom, skôr než sa presťahovali do Nemecka, a pretože je vydatá za občana EÚ, ktorý využil právo na voľný pohyb v rámci EÚ. Takisto sa domnieva, že jej odborné kvalifikácie by v Nemecku mali byť uznané, pretože boli uznané v Grécku, kde pracovala ako lekárka.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 20. decembra 2012. Európsky parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií (článok 216 ods. 6 rokovacieho poriadku).

3. Odpoveď Komisie (doručená 27. marca 2013)

Predkladateľka petície, ktorá je štátna príslušníčka tretej krajiny vydatá za občana Únie s dvojitou – nemeckou a gréckou štátnou príslušnosťou, sa sťažuje na problémy, ktoré mala pri žiadaní o a) povolenie na pobyt v Nemecku;

- b) povolenie na pobyt v Nemecku pre svojich rodičov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretej krajiny, a
- c) uznanie jej odbornej kvalifikácie v Nemecku.

Podľa sťažovateľky sa občan EÚ a jeho rodinný príslušník zdržiavali v Grécku počas neurčitého obdobia.

Poznámky Komisie

Problémy týkajúce sa povolenia na pobyt predkladateľky petície:

V článku 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je ustanovené: „Každý občan únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie“.

V tejto súvislosti smernica 2004/38/ES vymedzuje podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie práva voľného pohybu a pobytu v rámci územia členských štátov občanmi Únie a ich rodinných príslušníkov a práva udelené občanom EÚ.

Podľa článku 7 smernice 2004/38/ES občan Únie a jeho rodinní príslušníci majú právo zdržiavať sa na území hostiteľského členského štátu počas obdobia dlhšieho ako tri mesiace, ak je príslušný občan Únie pracovníkom alebo samostatne zárobkovo činnou osobou, alebo ak má občan Únie dostatočné zdroje pre seba a svojich rodinných príslušníkov, aby sa nestali záťažou pre systém sociálnej pomoci hostiteľského členského štátu, a ak majú komplexné krytie zdravotného poistenia v hostiteľskom členskom štáte.

Podľa článku 3 smernice 2004/38/ES sa však táto smernica uplatňuje len na občanov Únie, ktorí sa pohybujú alebo zdržiavajú v členskom štáte inom, ako je členský štát, ktorého sú štátnymi príslušníkmi.

Podľa predkladateľky petície nemecké orgány tvrdia, že jej práva sa musia posudzovať podľa nemeckého práva, bez toho, aby sa zohľadňovalo právo EÚ, a to z dôvodu, že jej manžel má okrem gréckej štátnej príslušnosti aj nemeckú štátnu príslušnosť.

Podľa rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci T-370/90 Singh však

„štátny príslušník členského štátu môže byť odradený od odchodu zo svojho štátu pôvodu s úmyslom vykonávať činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, ako sa uvádza v zmluve, na území iného členského štátu, ak by pri návrate do členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, s cieľom vykonávať v ňom činnosť ako zamestnanec alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba, podmienky jeho vstupu a pobytu neboli aspoň rovnocenné s podmienkami, ktoré by podľa zmluvy alebo sekundárneho práva požíval na území iného členského štátu.“

Odradený od odchodu by bol najmä v prípade, ak by jeho manželskému partnerovi a jeho deťom nebolo povolené vstúpiť na územie tohto štátu a zdržiavať sa tam za podmienok, ktoré sú prinajmenšom rovnocenné s tými, ktoré im priznáva právo Spoločenstva na území iného členského štátu“.

Nemecké orgány preto musia prinajmenšom k manželovi predkladateľky petície pristupovať ako ku štátnemu príslušníkovi, ktorý sa vracia do svojej vlasti, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, a predkladateľke petície a jej manželovi udeliť práva, ktoré sú rovnocenné s právami, ktoré priznáva právo EÚ štátnym príslušníkom Únie a ich manželom/manželkám požívajúcim právo na voľný pohyb.

Komisia je v súvislosti s touto záležitosťou ochotná kontaktovať nemecké orgány, a preto by chcela predkladateľku petície požiadať, aby Komisii povolila zverejniť jej totožnosť nemeckým orgánom.

Problém týkajúci sa povolenia na pobyt rodičov predkladateľky petície:

Článok 2 smernice 2004/38/ES vymedzuje „rodinných príslušníkov“ občana Únie, ktorí môžu požívať práva stanovené v smernici. Podľa článku 2 smernice 2004/38/ES sa vymedzenie pojmu rodinní príslušníci občana EÚ vzťahuje len na „závislých priamych príbuzných po vzostupnej línii“.

Predkladateľka petície nepredložila svoju záležitosť týkajúcu sa žiadosti o povolenie na pobyt pre svojich rodičov z dôvodu ich závislosti na nej a jej manželovi. Z toho vyplýva, že vydanie povolenia na pobyt rodičom predkladateľky petície nepatrí do rozsahu pôsobnosti smernice 2004/38/ES a je vo výlučnej právomoci príslušného členského štátu.

Problém týkajúci sa uznania odbornej kvalifikácie predkladateľky petície:

Z informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, vyplýva, že predkladateľka petície získala kvalifikáciu v oblasti všeobecného lekárstva v Lotyšsku. Predkladateľka petície sa stretla s problémami, keď požiadala o uznanie svojej kvalifikácie v Nemecku.

Smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií sa uplatňuje v prípadoch, keď chce štátny príslušník členského štátu vykonávať regulované povolanie v inom členskom štáte než v tom, v ktorom odbornú kvalifikáciu získal. Smernica sa uplatňuje aj na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občana EÚ využívajúceho svoje právo na voľný pohyb v rámci Európskej únie podľa smernice 2004/38/ES.

Preto sa zdá, že príslušné nemecké orgány by pri rozhodovaní o žiadosti predkladateľky petície o uznanie jej diplomu zo všeobecného lekárstva mali uplatňovať smernicu 2005/36/ES. V prípade, že lotyšská kvalifikácia predkladateľky petície spĺňa harmonizované minimálne požiadavky na odbornú prípravu uvedené v článku 24 smernice 2005/36/ES a že jej titul je uvedený v bode 5.1.1. prílohy V, môže využiť automatické uznanie svojej kvalifikácie. V opačnom prípade sa uplatňuje takzvaný všeobecný systém, keď nemecké orgány môžu porovnať odbornú prípravu absolvovanú v Lotyšsku s nemeckými požiadavkami. V prípade, že medzi týmito dvomi odbornými prípravami existujú podstatné rozdiely, nemecké orgány môžu pred uznaním vyžadovať splnenie kompenzačného opatrenia.

Predkladateľka petície môže požiadať o ďalšie informácie a o pomoc nemecké národné kontaktné miesto, čoho podrobnosti možno nájsť na tejto webovej stránke:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/contact/index_en.htm).

Záver

Komisia by chcela predkladateľku petície požiadať, aby jej predkladateľka petície povolila zverejniť jej totožnosť a totožnosť jej manžela nemeckým orgánom, aby tak Komisia mohla

požiadať o ďalšie informácie týkajúce sa vydania povolenia na pobyt predkladateľky petície a práv jej manžela ako občana Únie s dvojitou štátnou príslušnosťou.

4. Revidovaná odpoveď Komisie doručená 30. januára 2015

Vzhľadom na skutočnosť, že predkladateľka petície potrebovala vízum na vstup na územie Nemecka a nedostala pobytový preukaz podľa smernice 2004/38/ES, ale povolenie na pobyt v dĺžke 3 rokov podľa vnútroštátneho práva vzťahujúceho sa na štátnych príslušníkov nečlenských krajín EÚ, čo bolo potvrdené rozhodnutím nemeckého súdu, ktorý v prípade predkladateľky petície ako manželky, ktorá je štátnou príslušníčkou tretej krajiny, vydatej v čase presťahovania z Grécka do Nemecka za štátneho príslušníka s dvojitou nemeckou/gréckou štátnou príslušnosťou, odmietol uplatniť právne predpisy EÚ o voľnom pohybe, Komisia začala konanie v rámci projektu EU Pilot.

Predkladateľka petície sa takisto domnieva, že jej odborná kvalifikácia nadobudnutá v Lotyšsku by mala byť v Nemecku uznaná, pretože bola uznaná v Grécku, kde pracovala ako lekárka.

Posledná odpoveď Nemecka bola Komisii doručená 10. septembra 2014.

Nemecká vláda vo svojej odpovedi uvádza, že pokiaľ ide o konkrétny prípad predkladateľky petície, podľa informácií, ktoré má nemecká vláda k dispozícii, proti rozhodnutiu vnútroštátneho súdu nebolo podané odvolanie. Všeobecnejšie však správa uvádza opatrenia, ktoré už prijala, a ďalšie opatrenia, ktoré ešte len prijme, aby zabezpečila, že o prípadoch, ako je prípad tejto predkladateľky petície, sa bude v budúcnosti rozhodovať v súlade s právom EÚ.

Nemecké orgány potvrdili právny názor Komisie, že právne predpisy EÚ o voľnom pohybe sa uplatňujú v cezhraničných situáciách vrátane situácií, keď sa vlastní štátni príslušníci členského štátu vrátia do uvedeného členského štátu po tom, ako skutočne a účinne využívali právo na voľný pohyb v inom členskom štáte. V súlade s týmto názorom od leta 2013 obsahuje nemecká príručka o vízach ustanovenia na zabezpečenie toho, aby sa právne predpisy EÚ o slobodnom pohybe mohli uplatňovať v prípadoch, keď ide o vstupné víza pre rodinných príslušníkov občana EÚ s dvojitou štátnou príslušnosťou pochádzajúcich z tretej krajiny, pokiaľ príslušný občan EÚ skutočne a účinne využíval svoje právo na voľný pohyb.

Okrem toho bola Komisia informovaná o tom, že podobné zmeny ako v nemeckej príručke o vízach budú v priebehu roka 2015 zavedené do všeobecných administratívnych predpisov týkajúcich sa aktu o voľnom pohybe. Tým sa zabezpečí, aby sa aj práva týchto rodinných príslušníkov na pobyt v Nemecku riadili právnymi predpismi EÚ na voľný pohyb, ak príslušný občan EÚ skutočne a účinne využíval svoje právo na voľný pohyb.

Z informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, vyplýva, že pokiaľ ide o uznanie kvalifikácií predkladateľky petície, mala by sa uplatňovať smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií. Odborníčka získala svoju odbornú kvalifikáciu v jednom z členských štátov, v Lotyšsku, a navyše môže vo svoj prospech využiť smernicu 2005/36/ES ako rodinná príslušníčka občana EÚ, ako to stanovuje smernica 2004/38/ES. Nemecké orgány preto musia jej žiadosť posudzovať v súlade s uvedenou smernicou.

Podľa článku 51 ods. 2 smernice 2005/36/ES výsledkom postupu preskúmania žiadosti musí

byť náležite odôvodnené rozhodnutie príslušného nemeckého orgánu do troch mesiacov odo dňa predloženia úplnej žiadosti. V prípadoch uvedených v smernici sa táto lehota môže predĺžiť o jeden mesiac. Rozhodnutie alebo neprijatie rozhodnutia v lehote je predmetom práva na odvolanie podľa vnútroštátneho práva.

Záver

Informácie nasvedčujú tomu, že v reakcii na konanie EU Pilot, ktoré začala Komisia, už Nemecko prijalo opatrenia na zabezpečenie toho, aby občania EÚ s dvojistou štátnou príslušnosťou, ktorí skutočne a účinne využívajú svoje právo na voľný pohyb osôb, mohli využívať výhody vyplývajúce z predpisov práva EÚ týkajúcich sa zlúčenia rodiny, pokiaľ ide o vstup do Nemecka. Ďalšie opatrenia sa plánujú na rok 2015, pokiaľ ide o ich pobyt v Nemecku. Tým by sa malo zabezpečiť správne uplatňovanie práva EÚ v takých prípadoch, ako je prípad predkladateľky petície. Komisia bude túto dôležitú vec naďalej bedlivo sledovať

V prípade, že sa predkladateľka petície stretne s ďalšími problémami s uznaním jej odbornej kvalifikácie, môže zvážiť podanie samostatných odvolaní proti rozhodnutiu príslušným nemeckým orgánom.